

D. O. M.

POSITIONES ANATOMICÆ

ET

CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

AXIMUM vitæ oblectamentum visio. Ipsâ quid dulcius, Quid utilius? Læsâ vel deperditâ quid injucundius, quid molestius? Cæcis non ridet Natura, sereni nec redeunt nec lucent dies, Anxietas & Tristitia comites. Quàm plurimos inter Oculorum morbos frequentiùs sævit Suffusio seu Cataracta. Hanc armis Chirurgicis debellaturi, Oculi Structuram prosequemur.

Exquisitissimum Visûs organum ab externis tutandum injuriis natura sagax firmiori ossium circumvallavit thecâ: hanc Orbitam vocant. Figuram æmulatur conoïdeam, apice versùs axem corporis tendentem, basi verò quasi divergentem. Hinc latiùs patet oculorum usus, corporisque incolumitati tutiùs invigilant.

Præter partes oculi globo proprias aliæ annotantur plurimæ, inter quas præsertìm Palpebræ. Ipsis superimponuntur pili densi, extrorsùm & obliquè inclinati, arcuato ordine dispositi: Supercilia dicuntur.

Palpebram superiorem Musculus peculiaris, utramque movet Orbicularis. Cartilagineo tractu, curvato, obliquè disposito utrìmque muniuntur Palpebræ, è cujus limbo ex teriori prodeunt pili rigidi in hac & illâ variè curvati: Cilia innotescunt. Intrà ipsammet cartilaginis substantiam pullulant glandulæ Meïbomii sebaceæ, subflavæ, plurimis orificiis humorem crassum, ceruminosum eructantes, quo partes illæ inunguntur.

Oculi globo adhærent Palpebræ, mediante Adnatâ, membranâ tenui, pellucidâ, mobili, vasculosâ, ex Periostio, ut vulgò putant, oriundâ, suâ parte mediâ orbitæ connexâ; interiùs Palpebris, corneæ anteriùs obductâ. Inter Adnatæ substantiam decurrunt ductus Hygrophtalmici, mutuatum à glandulâ lacrimali, conglomeratâ, versùs externum oculi canthum intrà orbitam in depressione majori sitâ, humorem limpidissimum Palpebras inter & oculi superficiem deponentes. Hoc humore benigno sordes abstergunturs, irrorantur partes, lubricantur, à concretione servantur.

Determinatus Palpebrarum concursus, Tarsorum figura ita inclinata ut ipsis etiam clausis adsit canaliculus, nictatio continua, ipsiusmet aëris pressio, humoris ceruminosi præsentia, spatium majus in interno oculi cantho mediante carunculâ, viarum lacrimalium cum siphunculo paritas, juxtà Hydraulicæ leges liquoris effluxum promovent versùs Puncta Lacrimalia, quæ in extremo & interno cujusque Palpebræ angulo sita, versùs saccum in superiori canaliculi nasalis parte positum concurrunt. Hic saccus in ductum membranaceum, obliquè situm, intrà nasi cavitatem sub osse turbinato inferiori hiantem desinit.

Oculi globum diverſimodè movent, dirigunt, contorquent, prout ſimul vel ſeorsìm agunt, Muſculi Recti & Obliqui, inter-quos plurima jacet pinguedo, ex quâ motus facilior & celerior, vaſis, nervis, partibuſque intrà orbitam contentis ſtratum mollius.

Humores membranis incluſi conſtituunt oculi globum, qui non accuratè rotundus anticè leviùs protuberat. Inter membranas communes prior notatur Cornea, ex pluribus lamellis compoſita, in anteriori parte ſensìm graciléſcens, prominens & pellucida, in poſteriori denſior & opaca: hanc Scleroticam dicunt.

Choroeïdes altera in duas lamellas dividitur. Illarum prior Scleroticæ ſubjecta, vaſis innumeris diverſimodè intortis ditata; interior & Ruyſchiana, tenuis, liquore nigricanti obducta, humori vitreo contigua. Ad Orbiculum uſque ciliarem concurrunt ambæ, ſic que velum illud efformant laxum, orbiculare, ſub Corneâ apparens, ſpatio quodam nigricante ſeu Pupillâ perforatum. Pars ejus anterior variis coloribus adumbrata Iris dicitur: Poſterior atro imbuta pigmento, intùs ſtriata, circulo arterioſo & venoſo Nuckii irrorata, duplici fibrarum ſerie inſtructa, pro vario luminis gradu nunc dilatatur, nunc conſtringitur.

Tertiam Oculi membranam dat Medulloſa Nervi Optici expanſio ad Lentem uſque Criſtallinam protenſa, mollis, albeſcens, leviter pellucida, plurimis vaſis intertexta. Membranis oculi ita inſeritur ut à Pupillæ centro ſit devia, unde versùs Retinæ ingreſſum directè non tendit Axis opticus.

Inter oculorum tunicas excipiuntur humores varii. Anteriores Oculi partes, ſeu ſpatium intrà Corneam & Lentem Criſtallinam in duas Cameras diviſum occupat Humor Aqueus, pellucidus, oculi convexitatem promovens, ex vicinis arterioſis oriundus, facillimè reparandus.

Medium obtinet locum Lens Criſtallina, ſolida, utrinque ſphærica, poſticè tamen magis convexa, Ciſtide peculiari involuta. Hæc membranæ vitreæ propago.

In fundo oculi ſtat Vitreus Humor, diaphanus, aqueo denſior,

vitro fuſo ſimilis, anteriori parte concavus, alioquin rotundus; in plurimas cellulas mediante propriâ membranâ diviſus.

RADIOS Luminis diverſimodè refrangunt oculorum humores, rectaque non foret viſio, niſi juxtà Opticæ & Dioptricæ leges, radiorum ab objectis emiſſorum fieret æqualis concurſus ſuprà Retinam, quæ, licet diſſentientis Mariotti adverſetur autoritas, primarium visûs organum probatur.

CÆTERUM cur illi Myopes, hi Preſbytæ? cur objecta eminùs poſita vel minora, vel confuſa appareant? Ratio ex Mechanicâ partium petenda.

EX CHIRURGIA.

QUANTA olìm extiterit controverſia circà ſuffuſionis naturam & ſedem, curioſus morborum indagator nemo non novit; interìm quod Græci ὑπόχυμα, Suffuſionem Latini, Cataractam alii nuncupaverunt, illud ut plurimùm Lentis Criſtallinæ obſcurationem & vitium audit cum mutato Pupillæ colore.

AB hoc-ce affectu vix differebat Glaucoma Veterum; nos verò, ut omne tollatur dubium, Glaucomatis eſſentiam in Humoris Vitrei vitio cum glauco & ſplendenti Pupillæ colore ponendam cum Briſſæo & Heïſtero aſſerimus. (*a*)

OPACITAS Humoris Criſtallini, ſive ab obſtructione vaſorum, ſive ab eorum concretione, Suffuſionis cauſa proxima ſtatuatur.

QUIDQUID calorem in oculo vehementer auget, vaſorumque vim intendit, ut inflammatio; Quidquid etiam liquidorum inſpiſſationem creat, circulationem impedit, & vaſorum obſtructionem vel diſruptionem efficit, ut ictus, viſcida ſanguinis, vel Limphæ prava Diatheſis inter cauſas remotas annumerandum.

(*a*) Videantur quæ hac de re ſcripſit celeberr. Heïſterus, in tractatu de Cataractâ, Glaucomate, & Amauroſi, edito Ann. 1713.

PELLICULAM in Humore Aqueo fluctuantem, Pupillamque obvelantem ex crassioribus Humoris Aquei particulis concretam tanquam fictitiam habemus.

CATARACTAM ab humore acido productam asserit Antonius; (a) Huic verò semper assentiendum minimè arbitramur.

CATARACTARUM species quælibet ut vera, spuria, vel complicata habeatur, licet quàm plures alias mutuetur disparitates, ratione coloris, temporis, &c. unde recentes quædam, quædam inveteratæ; aliæ fixæ, aliæ fluctuantes; simplices illæ, illæ complicatæ; denique lacteæ, caseosæ, purulentæ nuncupantur.

PUPILLÆ mobilitas, color margaritæ similis vel saltem ab hoc parùm recedens, lucis à tenebris non verò colorum distinctio, solius Cristallini vitium, veræ Suffusionis sunt signa: spuriam demonstrant imperfecta Pupillæ opacitas, obscuratio in uno tantùm vel altero puncto, Lentis vacillatio, imminutio, collectio materiæ lacteæ, caseosæ, purulentæ.

VISUS hebetudo, mutatio incipiens coloris nigricantis Pupillæ in alium quemlibet colorem, visio corpusculorum, & filamentorum per aëra volitantium, imperfecta objectorum vel luminis perceptio, opacitas quædam sensìm augescens, incipientem & immaturam; mutatio perfecta coloris Pupillæ, opacitas post Pupillam apparens, lucis & tenebrarum distinctio tantùm, maturam, confirmatam que Suffusionem indicant.

QUIBUS adest Pupillæ immobilitas, coarctatio vel figuræ depravatio, iis Cataracta concreta est cum Pupillà, difficilioremque admittit curationem; unde à variâ Suffusionis specie, tempore, causâ, colore, simplicitate aut compositione, ægrotantis statu, ætate, oculi dispositione varia instituenda Prognosis.

CATARACTÆ vetustiores aut inveteratæ, modò alio insigni vitio non sint complicatæ nec cum Iride vehementer concretæ, ad operationem aptæ, imò aptiores probantur.

(a) Confer. Antonius Maitre-Jan Chirurgus Regius, nec non Peritissimus Ophtalmiater. capit. V. & VI. Traité des Maladies de l'Oeil.

IMPLICATIS cum Guttâ ſerenâ ſeu Amauroſi, oculi Atrophiâ, Humoris Aquei vel Corneæ vitio, Pupillæ dilaceratione, ſplendentibus ſeu Glaucomate, nulla niſi periculoſioris aleæ Medicina poteſt admitti.

INTER rariores oculorum affectus ſint Cataractæ, ut aiunt, membranaceæ tantùm, nonnunquàm enim tunicæ quibus Lens cingitur obſcurantur; (*a*) hæ verò Acûs efficaciam parùm experiuntur.

IN Suffuſione incipienti, à lentâ viſcidâque materiâ vel à causâ internâ, curatio licet rara ope medicamentorum tentanda ut poſſibilis.

SI adſint tuſſis, coryza, ſternutatio, vomitus, dolores capitis vehementiores, ab operatione abſtinendum, donec evaneſcant.

CATARACTÆ legitimæ & maturæ curatio ab Acûs beneficio præſertim ſperanda, exitûque proſperi ſpes minùs in anguſto, modò præmiſſa ritè fuerint remedia generalia.

SI fortè in fruſta diſſiliat Suffuſio, unum poſt alterum prudenter deprimendum, cum Guillemæo & Paræo ſuademus.

OPERATIONE ritè peractâ, luci non detur aditus; ſpleniolum collyrio imbutum imponendum; oculus uterque deligandus. Quies, potus leniens nonnunquàm anodinus, diæta tenuis, ſanguiniſque miſſiones plus minùsve repetitæ imperanda.

SI rursùs aſcendat Suffuſio priſtinumque occupet locum, elapſo temporis quodam ſpatio, operatio iterùm inſtituenda, ſubmerſio tentanda, imò incisâ Camerâ poſteriori extrahenda Lens ſuffuſa.

INTER operandum aliquid ſanguinis effluit quandoquè, & humores inficiuntur; collyrio vulgari, vel fomento penetranti reſolutio committatur.

(*a*) Vid. Acta Reg. Scientiar. Academiæ, Ann. 1722. Tunicas enim lentis nonnunquàm obſcurari demonſtrat M. Morand Chirurgus Pariſienſis, Regiæ Scient. Academiæ, Londinenſis &c. Socius, Regiæ Chirurg. Academiæ Secretarius.

Si Criſtallina Lens exſiccata vacillet, dilatatâque Pupillâ, tranſeat in Cameram anteriorem; incidenda Cornea, extrahendaque Lens ſuffuſa (*a*).

(*a*) Fauſtis Avibus hanc operationem perfecit primus M. Petit Chirurgus Pariſienſis Reg. ſcientiar Academiæ ſocius &c. ſic que exſiccatum Criſtallinum, inciſâ priùs Corneâ, eduxit, viſumque reſtituit; uti teſtantur acta ſcient. Pariſ. Academiæ. Ann. 1708.

Has poſitiones, Deo juvante, & præſide M. TUSSANO BORDENAVE, Artium & Chirurgiæ Magiſtro, *tueri conabitur* Joannes-Josephus Sue, *Vincienſis, Artium Liberalium Magiſter & in Regiâ Pictorum Academiâ Anatomiæ Profeſſor.*

PARISIIS,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die Sabbati 7ª. Auguſti à ſeſqui-ſecundâ poſt meridiem ad ſeptimam. Anno Domini 1751.

PRO ACTU PUBLICO

ET

MAGISTERII LAUREA.

Typis Delaguette Regiæ Chirurg. Academiæ Typographi 1751.